

**JALOSTUKSEEN HYVÄKSYTTYJEN
ORIIDEN SPERMATUTKIMUS**

Oriin nimi ja rekisterinumero

 Hevonen tunnistettu
hevospassin perusteella

Yhteyshenkilö

nimi ja puhelin

Tutkija

Tutkimusaika- ja paikka

Laboratoriotutkimuspaikka

(jos eri)

Lämminverisen ravihevosen jalostusohjesääntö uudistui 2011 tuoteselostemalliin, jonka yhteydessä sääntöön kirjattiin edellytys tehdä fertiliteettitutkimus kaikille sen jälkeen hyväksytyille oriille. Tutkimuksen yhteydessä käytetään liitteenä olevaa tutkimuskaavaketta. Myös aikaisemmin tehtyjen spermaturkimusten tulokset hyväksytään. Jos oriille on tehty fertiliteettitutkimus jo aikaisemmin, riittää, että tutkimuksen tulokset toimitetaan Suomen Hippokseen. Spermatesti edellytetään oriilta vasta kun sitä aletaan käyttää siitoksessa. Spermaturkimus voidaan tehdä kaikilla hyväksytyillä oriasemilla. Spermaturkimuksen voi tehdä eläinlääkäri, jolla on pätevyys toimia hevosten keinosiemennysaseman vastuueläinlääkärinä. Morfologiatutkimuksen voi tarvittaessa teettää muualla (Yliopisollisen eläinsairaalan Saaren laboratorio, Leissantie 41, 04920 SAARENTAUS). Morfologiatutkimuksen tulokset liitetään tutkimuskaavakkeen mukaan.

Tutkimuksessa on eduksi, että oriilta on kerätty spermaa ainakin muutaman kerran ennen tutkimusta, koska pitkän seksuaalilevon jälkeen spermassa on enemmän kuolleita ja epänormaaleja siittiöitä, jolloin tutkimuksen tulos on huonompi.

Tutkimuksen yhteydessä oriin sukuelimet tutkitaan ulkoisesti. Kiveksistä tutkitaan koko, asento ja konsistenssi ja poikkeamat normaalista kirjataan ylös.

Spermaa kerätään kahdesta eri ejakulaatista, joiden väli on 30-60 min. Spermasta tutkitaan väri, määrä, tiheys ja motiliteetti (sekä totaalinen, että progressiivinen motiliteetti). Lisäksi tutkitaan siittiöiden morfologia. Spermasta tutkitaan myös säilyvyys kuljetusastiassa. Tarvittaessa voidaan vaatia erikoistutkimuksia.

Tutkimuksen tehnyt eläinlääkäri kirjoittaa oman lausuntonsa oriin sperman laadusta ja tutkimuksen tulokset ja lausunto toimitetaan Suomen Hippokseen. Lausunto tutkimuksesta lisätään oriin jalostusarvosteluun.

Kliininen tutkimus Yleinen terveydentila Hyvä Huomautettavaa

Erityishuomioita

Kivekset (cm):

Vasen, pituus	Leveys	Korkeus
Oikea, pituus	Leveys	Korkeus

Kivesten palpaatio Normaali

Erityishuomioita

Penis Normaali

Erityishuomioita

Epididymis Normaali

Erityishuomioita

Kivesten sijainti

Astutuskäyttäminen: Keinovagina Avoin Suljettu

Hyppyjen väli (min)

Astumiskäyttäytyminen	1. ejakulaatti		2. ejakulaatti	
Hyppyjen määrä	1. ejakulaatti		2. ejakulaatti	
Sperman väri	1. ejakulaatti		2. ejakulaatti	
Volyyymi ilman geeliä (ml)	1. ejakulaatti		2. ejakulaatti	
Tiheys (milj/ml)	1. ejakulaatti		2. ejakulaatti	
Motiliteetti (%)	1. ejakulaatti		2. ejakulaatti	
Progr.motiliteetti (%)	1. ejakulaatti		2. ejakulaatti	

Morfologia (tehdään toisesta ejakulaatiosta)

Elävät / kuolleet siittiöt				
Normaalit siittiöt (%)		Irtopäät (%)		Pään vauriot (%)
Keskikappalevauriot (%)		Hännän vauriot (%)		Pisarat (%)
Proksimaaliset/ distaalipisarat				

Sperman elävyys

Laimennussuhde		Laimennusaine		
Progressiivinen motiliteetti (%) 6h		10-12h	24h	

Erityistutkimukset

(vain erikseen pyydettyäessä)

Lausunto oriin siitoskyvystä

Allekirjoitus

Leima / nimenselvennys